

opusdei.org

Audiència. La Paraula i la Llei del Senyor. Salm 119 (118)

Benet XVI en aquesta audiència sobre el salm 119 convida a demanar al Senyor que posi en el nostre cor l'amor a la seva Paraula.

20/12/2011

Benvolguts germans i germanes,

En la catequesi passada vam meditar sobre alguns Salms que són exemples

dels gèneres típics de pregària: lamentació, confiança, lloança. En la catequesi d'avui vull detenir-me en el Salm 119 segons la tradició jueva, 118 segons la tradició grecolatina: un Salm molt especial, únic en el seu gènere. Ho és sobretot per la seva extensió: està compost per 176 versets dividits en 22 estrofes de vuit versets cadascuna. Després té la peculiaritat que és un «acròstic alfabètic»: és a dir, està construït segons l'alfabet hebreu, que es compon de vint-i-dues lletres. Cada estrofa correspon a una lletra d'aquest alfabet, i amb aquesta lletra comença la primera paraula dels vuit versets de l'estrofa. Es tracta d'una construcció literària original i molt laboriosa, en què l'autor del Salm va haver de desplegar tota la seva habilitat.

Però el més important per a nosaltres és la temàtica central d'aquest Salm: es tracta, en efecte,

d'un cant imponent i solemne sobre la Torà del Senyor, és a dir, sobre la seva Llei, terme que, en la seva accepció més àmplia i completa, s'ha d'entendre com *ensenyament*, *instrucció*, *directriu de vida*; la Torà és revelació, és paraula de Déu que interpel·la l'home i li provoca la resposta d'obediència confiada i d'amor generós. I d'amor per la paraula de Déu està impregnat tot aquest Salm, que en celebra la bellesa, la força salvadora, la capacitat de donar alegria i vida. Perquè la Llei divina no és jou pesat d'esclavatge, sinó do de gràcia que allibera i condueix a la felicitat. «T'he exposat els meus camins i m'has respost; fes que aprengui els teus decrets», afirma el salmista (v. 16); i després: «Guia'm per la senda dels manaments, que jo me l'estimo de debò» (v. 35); i també: «Com estimo la teva Llei! Tot el dia la porto al pensament» (v. 97). La Llei del Senyor, la seva Paraula, és el centre

de la vida de l'orant; en ella troba consol, la fa objecte de meditació, la conserva en el seu cor: «Guardo al fons del cor el que has promès, per no pecar en contra teu» (v. 11); aquest és el secret de la felicitat del salmista; i afegeix: «Quan els superbs maquinen mentides contra mi, jo guardo de tot cor els teus preceptes» (v. 69).

La fidelitat del salmista neix de l'escolta de la Paraula, de custodiar-la en el seu interior, meditant-la i estimant-la, precisament com Maria, que guardava en el seu cor i meditava les paraules que li havien estat dirigides i els esdeveniments meravellosos en què Déu es revelava, demanant-li l'assentiment de fe (cf. Lc 2,19.51). I si el nostre Salm comença en els primers versets proclamant «feliços» els «que segueixen la Llei del Senyor» (v. 1b) i els «que guarden el seu pacte» (v. 2a), és també la Mare de Déu qui porta a

compliment la figura perfecta del creient descrit pel salmista. En efecte, ella és la veritablement *feliç*, proclamada així per Elisabet perquè «allò que el Senyor li ha anunciat es complirà» (cf. Lc 1,45), i d'ella i de la seva fe Jesús mateix dóna testimoni quan, a la dona que havia cridat «Sortoses les entranyes que et van dur», respon: «Més aviat sortosos els qui escolten la paraula de Déu i la guarden!» (Lc 11,27-28). Certament Maria és benaurada perquè en el seu ventre va portar el Salvador, però sobretot perquè va acollir l'anunci de Déu, perquè va ser una custòdia atenta i amorosa de la seva Paraula.

El Salm 119 està, per tant, totalment teixit entorn d'aquesta Paraula de vida i de benaurança. Si el seu tema central és la *Paraula* i la *Llei* del Senyor, al costat d'aquests termes es troben en gairebé tots els versets sinònims com *preceptes*, *decrets*, *manaments*, *ensenyaments*, *promesa*,

judicis; i després nombrosos verbs que hi estan relacionats, com *observar, guardar, comprendre, conèixer, estimar, meditar, viure*. Tot l'alfabet s'articula a través de les 22 estrofes d'aquest Salm, i també tot el vocabulari de la relació confiada del creient amb Déu; en ell trobem la lloança, l'acció de gràcies, la confiança, però també la súplica i la lamentació, sempre impregnades per la certesa de la gràcia divina i del poder de la paraula de Déu. També els versets marcats en major grau pel dolor i per la sensació de foscor romanen oberts a l'esperança i estan impregnats de fe. «Estic prostrat a la pols; dóna'm la vida, com havies promès» (v. 25), prega confiat el salmista; «Fins si em quedava ressec com un odre fumat, no oblidaria els teus decrets» (v. 83), és el seu crit de creient. La seva fidelitat, fins i tot posada a prova, troba força en la paraula del Senyor: «Que pugui respondre als qui es burlen de mi:

“Jo confio en la seva paraula”» (v. 42), afirma amb fermesa; i fins i tot davant la perspectiva angoixosa de la mort, els manaments del Senyor són el seu punt de referència i la seva esperança de victòria: «Han estat a punt d’esborrar-me de la terra, però jo no he abandonat els teus preceptes» (v. 87).

La llei divina, objecte de l’amor apassionat del salmista i de tot creient, és font de vida. El desig de comprendre-la, d’observar-la, d’orientar cap a ella tot el seu ésser és la característica de l’home just i fidel al Senyor, que la «medita [...] de nit i de dia», com diu el Salm 1 (v. 2); és una llei, la llei de Déu, per portar «en el cor», com diu el conegut text del Shemà en el Deuteronomi:

«Escolta, Israel: [...] Grava en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono. Inculca-les als teus fills; parla’n a casa i tot fent camí, quan

te'n vagis al llit i quan et llevis» (6,4.6-7).

La Llei de Déu, centre de la vida, exigeix l'escolta del cor, una escolta feta d'obediència no servil, sinó filial, confiada, conscient. L'escolta de la Paraula és encontre personal amb el Senyor de la vida, un encontre que s'ha de traduir en decisions concretes i convertir-se en camí i seguiment. Quan pregunten a Jesús què cal fer per aconseguir la vida eterna, Ell assenyala el camí de l'observança de la Llei, però indicant com ho hem de fer per complir-la totalment: «Només et falta una cosa: vés, ven tot el que tens i dóna-ho als pobres, i tindràs un tresor al cel. Després vine i segueix-me» (Mc 10,21). El compliment de la Llei és seguir Jesús, anar pel camí de Jesús, en la seva companyia.

El Salm 119 ens condueix, per tant, a l'encontre amb el Senyor i ens orienta cap a l'evangeli. Hi ha en ell

un verset sobre el qual vull detenir-me ara; és el v. 57: «Jo dic, Senyor, que la meva heretat és guardar les teves paraules». També en altres Salms l'orant afirma que el Senyor és el seu *dot*, la seva herència: «Senyor, heretat meva i calze meu», diu el Salm 16 (v. 5a), «Déu, la roca del meu cor, serà sempre la meva possessió» és la proclamació del fidel en el Salm 73 (v. 26b), i també, en el Salm 142, el salmista anomena el Senyor: «Tu ets el meu refugi, la meva heretat en el país de la vida» (v. 6b).

Aquest terme *dot* evoca el fet de la repartició de la terra promesa entre les tribus d'Israel, quan als Levites no se'ls va assignar cap porció del territori, perquè el seu *dot* era el Senyor mateix. Dos textos del Pentateuc són explícits pel que fa a aquest tema, utilitzant el terme en qüestió: «El Senyor va dir encara a Aaron: “Tu no tindràs cap heretat ni cap porció en el país que jo repartiré

entre els israelites. Jo sóc la teva porció i la teva heretat a Israel”», així ho declara el Llibre dels Nombres (18,20), i el Deuteronomi reafirma: «Per això els levites no han rebut heretat ni porció entre els seus germans: el Senyor és la seva heretat, tal com els va prometre Ell mateix, el Senyor, el vostre Déu» (Dt 10,9; cf. Dt 18,2; Js 13,33; Ez 44,28).

Els sacerdots, pertanyents a la tribu de Leví, no poden ser propietaris de terres al país que Déu donava en herència al seu poble complint la promesa feta a Abraham (cf. Gn 12,1-7). La possessió de la terra, element fonamental d'estabilitat i de possibilitat de supervivència, era signe de benedicció, perquè implicava la possibilitat de construir una casa, criar els fills, conrear els camps i viure dels fruits de la terra. Doncs bé, els levites, mitjancers del sagrat i de la benedicció divina, no poden posseir, com els altres

israelites, aquest signe exterior de la benedicció i aquesta font de subsistència. Lliurats totalment al Senyor, han de viure només d'ell, abandonats al seu amor provident i a la generositat dels germans, sense tenir heretat perquè Déu és la seva part de l'herència, Déu és la seva terra, que els fa viure en plenitud.

I ara l'orant del Salm 119 s'aplica a ell mateix aquesta realitat: «La meva heretat és el Senyor.» El seu amor a Déu i a la seva Paraula el porta a l'elecció radical de tenir el Senyor com a únic bé i també de custodiar les seves paraules com el do valuós, més preuat que cap heretat o possessió terrenal. El nostre verset, en efecte, es pot traduir de dues maneres, fins i tot de la forma següent: «Jo dic, Senyor, que la meva heretat és guardar les teves paraules». Les dues traduccions no es contradiuen, sinó encara més, es complementen recíprocament: el

salmista està afirmant que el seu dot és el Senyor, però també que custodiar les paraules divines és la seva heretat, com dirà després en el v. 111: «Tindrè sempre per herència el teu pacte: és l'alegria del meu cor». Aquesta és la felicitat del salmista: a ell, com als levites, se li va donar com a porció d'heretat la paraula de Déu.

Estimats germans i germanes, aquests versets són de gran importància també avui per a tots nosaltres. En primer lloc per als sacerdots, cridats a viure només del Senyor i de la seva Paraula, sense altres seguretats, tenint-lo a Ell com a únic bé i única font de vida veritable. Sota aquesta perspectiva es comprèn la lliure elecció del celibat pel Regne del cel que s'ha de redescobrir en la seva bellesa i força. Però aquests versets són importants també per a tots els fidels, poble de Déu que pertany només a Ell, «comunitat sacerdotal» per al Senyor (cf. 1Pe 2,9;

Ap 1,6; 5,10), cridats a la radicalitat de l'evangeli, testimonis de la vida portada per Crist, nou i definitiu «Gran Sacerdot» que es va entregar en sacrifici per la salvació del món (cf. He 2,17; 4,14-16; 5,5-10; 9,11s). El Senyor i la seva Paraula són la nostra «terra», en la qual podem viure en la comunió i en l'alegria.

Per tant, deixem el Senyor que ens posi en el cor aquest amor a la seva Paraula, i ens doni tenir-lo sempre a ell i la seva santa voluntat al centre de la nostra vida. Demanem que la nostra pregària i tota la nostra vida siguin il·luminades per la paraula de Déu, llum dels nostres passos i claror que ens il·lumina el camí, com diu el Salm 119 (cf. v. 105), de manera que el nostre caminar sigui segur, a la terra dels homes. I que Maria, que va acollir i va engendrar la Paraula, sigui la nostra guia i consol, estrella polar que indica la sendera de la felicitat.

Llavors també nosaltres podrem gaudir en la nostra pregària, com l'orant del Salm 16, dels dons inesperats del Senyor i de l'heretat immerescuda que ens va tocar: «Senyor, heretat meva i calze meu [...]. La part que m'ha tocat és deliciosa, m'encisa la meva heretat» (Sl 16,5.6).

Traducció text de la Conferència Episcopal Tarraconense

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-es/article/audiencia-la-paraula-i-la-llei-del-senyor-salm-119-118/> (11/04/2026)